

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 1)

**Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara
Milletvekili Salih Kapusuz, Bursa Milletvekili Faruk Çelik,
Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa ile Cumhuriyet Halk Partisi
Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Mustafa Özyürek
ve İzmir Milletvekili Oğuz Oyan'ın; Türkiye Büyük Millet
Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük
Teklifi ve Anayasa Komisyonu Raporu (2/2)**

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini arz ederiz.

Saygılarımızla.

Salih Kapusuz
Ankara

Faruk Çelik
Bursa

Eyüp Fatsa
Ordu

Mustafa Özyürek
Mersin

Oğuz Oyan
İzmir

GENEL GEREKÇE

5.3.1973 tarihli ve 584 karar numaralı Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 60, 79, 81, 83, 87 ve 91 inci maddeleri, 7.2.2001 tarihli 713 numaralı TBMM Kararı ile değiştirilmiştir. Bu değişikliğin amacı, 713 sayılı karara ilişkin teklifin genel gerekçesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin daha hızlı, verimli, etkin ve sağlıklı çalışabilmesini sağlamak olarak belirtilmiş ve ülkenin ihtiyacı olan kanunların mümkün olduğunca çabuk çıkarılması, bunu teminen de kanunların görüşülmesi prosedürüne dair maddelerin değiştirilmesi öngörülmüştür.

713 sayılı TBMM kararı ile ilgili olarak açılan iptal davası hakkında Anayasa Mahkemesi kararı 18.6.2002 tarihli ve 24789 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Anayasa Mahkemesi 713 sayılı kararla Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 60, 81, 87 ve 91 inci maddelerinde yapılan bazı değişiklikleri, Anayasaya aykırı bularak iptal etmiş ve bu iptal hükmünün, kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasından başlayarak üç ay sonra yürürlüğe girmesine karar vermiştir. Bu süre 18 Eylül 2002 tarihinde sona ermiştir.

Bu İçtüzük teklifi ile, Anayasa Mahkemesince iptal edilen İçtüzük'ün 81 ve 87 nci maddeleri, iptal gerekçeleri de dikkate alınarak yeniden düzenlenmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - Bu teklifle İçtüzüğün 81 inci maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen birinci fıkrasının (b) bendinin son cümlesi ile dördüncü fıkrası değiştirilmek suretiyle Tasarı veya tekliflerin tümü üzerindeki soru-cevap süresi yirmi, maddeler üzerinde on dakika ile sınırlandırılmıştır. Ayrıca aynı maddede yapılan düzenleme ile maddeler üzerinde konuşma süreleri siyasi parti grupları komisyon ve hükümet için onar, üyeler tarafından yapılacak konuşmalar ise beşer dakika ile sınırlandırılmıştır.

Madde 2. - İçtüzüğün 87 nci maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen birinci fıkrasının son cümlesi değiştirilerek milletvekilleri tarafından her madde için Anayasaya aykırılık önergeleri dahil 7 önerge verilebileceği hükmüne bağlanmış, parlamentoda temsil edilen her siyasi parti grubuna mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakkı saklı tutulmuş, bu hakkın kullanılmaması halinde bunun diğer siyasi parti grubuna mensup olanlarla bağımsız sayılan milletvekillerince kullanılabilceği vurgulanmıştır.

Madde 3. - Yürürlük maddesidir.

Madde 4. - Yürütme maddesidir.

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Anayasa Komisyonu

Esas No. : 2/2

Karar No. : 3

10.12.2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlıkça 10.12.2002 tarihinde Esas Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen "Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Ankara Milletvekili Salih Kapusuz, Bursa Milletvekili Faruk Çelik, Ordu Milletvekili Eyüp Fatsa ile Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanvekilleri Mersin Milletvekili Mustafa Özyürek ve İzmir Milletvekili Oğuz Oyan'ın; Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğünde Değişiklik Yapılması Hakkında İçtüzük Teklifi" (2/2), Komisyonumuzun 10.12.2002 tarihli toplantısında görüşülmüştür.

Söz konusu İçtüzük değişikliği teklifi Anayasa Mahkemesinin 713 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla ilgili iptal kararı doğrultusunda hükümler getirmekte, iptal gerekçeleri çerçevesinde TBMM İçtüzüğü'nün 81 inci ve 87 nci maddelerini yeniden düzenlemektedir.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerde Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçelerini dikkate alan teklifin bir an önce hayata geçirilmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisinin sürekli ve verimli çalışması açısından önemli olduğu vurgulanmıştır.

Teklifin genelindeki görüşmelerden sonra maddelerine geçilmesi oya sunulmuş ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Teklifin 1 inci ve 2 nci maddeleri Komisyonumuzca görüşülmüş ve gerekçeleri doğrultusunda benimsenerek oybirliği ile kabul edilmiştir.

Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 3 üncü ve 4 üncü maddeleri de Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Burhan Kuzu	Atilla Koç	Mehmet Ali Bulut
İstanbul	Aydın	Kahramanmaraş
Kâtip	Üye	Üye
Ayhan Sefer Üstün	Uğur Aksöz	Abdullah Torun
Sakarya	Adana	Adana
Üye	Üye	Üye
Hüsrev Kutlu	İbrahim Hakkı Aşkar	Halil Ünlütepe
Adıyaman	Afyon	Afyon
Üye	Üye	Üye
Oya Araslı	Haluk İpek	Atilla Emek
Ankara	Ankara	Antalya
Üye	Üye	Üye
Tuncay Ercenk	Mehmet Salih Erdoğan	Metin Kaşkoğlu
Antalya	Denizli	Düzce
Üye	Üye	Üye
Mustafa Nuri Akbulut	Nimet Çubukçu	Yılmaz Kaya
Erzurum	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	Üye
Musa Sivacıoğlu	Atilla Kart	Süleyman Sarıbaş
Kastamonu	Konya	Malatya
Üye	Üye	Üye
Mehmet Kurt	İlyas Sezai Önder	Ahmet Çağlayan
Samsun	Samsun	Uşak

ADALET VE KALKINMA PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ ANKARA MİLLETVEKİLİ SALİH KAPUSUZ, BURSA MİLLETVEKİLİ FARUK ÇELİK, ORDU MİLLETVEKİLİ EYÜP FATSA İLE CUMHURİYET HALK PARTİSİ GRUP BAŞKANVEKİLLERİ MERSİN MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ÖZYÜREK VE İZMİR MİLLETVEKİLİ OĞUZ OYAN'IN TEKLİFİ

ANAYASA KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İÇTÜZÜĞÜNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA İÇTÜZÜK TEKLİFİ**

MADDE 1. - 5.3.1973 tarihli ve 584 karar numaralı Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 81 inci maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen birinci fıkrasının (b) bendinin son cümlesi ile dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Tasarı veya teklifin tümü üzerinde soru-cevap süresi yirmi, maddeler üzerinde on dakika ile sınırlıdır."

"Maddeler hakkında konuşma süreleri bunun yarısı kadardır."

MADDE 2. - Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 87 nci maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen birinci fıkrasının son cümlesi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

"Bu esaslar dairesinde milletvekilleri tarafından Anayasaya aykırılık önergeleri dahil her madde için yedi önerge verilebilir. Her siyasi parti grubuna mensup milletvekillerinin birer önerge verme hakkı saklıdır. Ancak, bu hak; ilgili siyasi parti grubuna mensup milletvekillerince kullanılmaması halinde, diğer siyasi parti grubuna mensup olanlarla bağımsız sayılan milletvekillerince kullanılabilir."

MADDE 3. - Bu İçtüzük hükümleri, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. - Bu İçtüzük hükümleri, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yürütülür.

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
İÇTÜZÜĞÜNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA İÇTÜZÜK TEKLİFİ**

MADDE 1. - Teklifin 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Teklifin 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Teklifin 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. - Teklifin 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.